Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i (Erkek Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i (Erkek Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31714

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i (Erkek Formu), 2019 y?l?nda Haskan-Avc?, Özdemir, Yi?it, Hasret ve Tozar taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, erkek bireylerin kariyer tercihlerinde ve meslek seçim süreçlerinde geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinden ve kal?p yarg?lar?ndan ne ölçüde etkilendi?ini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda erkeklerin mesleki yönelimlerini sosyal beklentiler ?????nda inceleyerek, kariyer dan??manl??? alan?na önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Ölçek, özellikle erkeklerin "erkek mesle?i" olarak alg?lanan alanlara yönelme veya "kad?n mesle?i" olarak görülen alanlardan kaç?nma e?ilimlerini ölçmeye odaklanm??t?r. Bu formun geli?tirilme süreci, kapsaml? güvenirlik ve geçerlik analizleriyle desteklenmi?tir ve bulgular Mersin Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?nlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Cinsiyet, Meslek Seçimi, Kariyer Geli?imi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Erkek Formu, Cinsiyet Rolleri.

Yazarlar

Özlem Haskan-Avc?, Elif Özdemir, Sibel Yi?it, Yasemin Hasret, Zeynep Tozar.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, erkek popülasyonunda toplumsal cinsiyet temelli mesleki kal?p yarg?lar?n ve normlar?n kariyer kararlar? üzerindeki etkisini bilimsel olarak ölçmektir. Bu araç, bireylerin kendi yetenek ve ilgilerinden ba??ms?z olarak, toplumsal beklentiler do?rultusunda meslek seçme e?ilimlerinin ?iddetini tespit etmeye yard?mc? olur.

E?itim ve psikolojik dan??manl?k ortamlar?nda, bu ölçek sayesinde, bireylerin meslek seçimlerini k?s?tlayan kültürel veya sosyal engeller erken te?his edilebilir. Elde edilen veriler, ö?rencilere yönelik kariyer rehberli?i programlar?n?n geli?tirilmesinde ve cinsiyet e?itli?ine dayal? mesleki rehberlik stratejilerinin olu?turulmas?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, **Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, mesleki tercihlerin biyolojik cinsiyetten ziyade, toplum taraf?ndan atfedilen roller (erkeklik/kad?nl?k rolleri) taraf?ndan ?ekillendirilmesini ifade eder. Ölçek, bu yap?y? genellikle iki ana boyutta ele almaktad?r: Geleneksel Erkek Mesleklerine Yönelim ve Geleneksel Kad?n Mesleklerinden

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaç?nma e?ilimi.

Ölçülen bu psikometrik yap?, bireyin mesleki öz yeterlilik alg?s?n?n, toplumsal cinsiyet rolleri taraf?ndan nas?l s?n?rland???n? veya geni?letildi?ini anlamak için kritik öneme sahiptir. Bu ba?lamda, ölçek, sosyal ö?renme teorileri ve kariyer geli?im modelleri ile yak?ndan ili?kilidir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Haskan-Avc? ve ark., 2019), yap? geçerli?ini kan?tlamak amac?yla çe?itli geçerlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? temsil etme derecesini belirlemi?tir. Genellikle ölçek geli?tirme çal??malar?nda, yap? geçerli?ini desteklemek için **aç?mlay?c?** ve **do?rulay?c? faktör analizleri** kullan?l?r. ?lgili çal??mada, bu analizlerin sonuçlar?, ölçe?in geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Orijinal makalede, ölçe?in alt boyutlar? ve genel ölçek için hesaplanan güvenirlik katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u belirtilmi?tir. Detayl? güvenirlik bilgileri (örne?in test-tekrar test güvenilirli?i) için birincil kayna?a ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek ve maddelerin hangi alt faktörler alt?nda topland???n? tespit etmek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, **Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i (Erkek Formu)** için çok boyutlu bir yap?y? ortaya ç?karm??t?r. Faktör yükleri ve varyans aç?klama oranlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen yap?yla uyumlu oldu?unu desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme çal??mas? (Ölçek Geli?tirme)

Biçim: Orijinal çal??mada derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmese de, psikometrik standartlara uygun olarak genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Erkek bireyler (Ölçek, sadece erkekler için geli?tirilmi?tir).

Ya? Grubu: Genellikle lise ve üniversite düzeyindeki genç yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farkl? e?itim kademelerinden seçilen erkek ö?renciler ve genç yeti?kinler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-Report Scale) format?nda uygulanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsiyet Rolleri, Kariyer Dan??manl???, Mesleki Kal?p Yarg?lar, Psikolojik Ölçek, Haskan-Avc?, Sosyal Etki.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Di?er yazarlar?n e-posta adresleri orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi (Sorumlu Yazar): Özlem HASKAN AVCI (haskan@hacettepe.edu.tr)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazarlara ve kaynak makaleye uygun at?f yap?lmas? ko?uluyla ücretsizdir. Ticari amaçl? kullan?mlar veya lisanslama detaylar? için sorumlu yazar Özlem Haskan Avc? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makale, DergiPark üzerinden aç?k eri?imli olarak sunulmu?tur, bu da ölçek geli?tirme sürecine dair bilgilere kolay eri?im sa?lamaktad?r.

Kaynaklar

Haskan-Avc?, Ö., Özdemir, E., Yi?it, S., Hasret, Y., ve Tozar, Z. (2019). **Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i'nin geli?tirilmesi - Erkek Formu**. *Mersin Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 15*(1), 262-275. DOI: 10.17860/mersinefd.346450

Makalenin tam metni DergiPark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: toplumsal-cinsiyete-dayali-meslek-secimi-olcegi-erkek-formu-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Toplumsal Cinsiyete Dayal? Meslek Seçimi Ölçe?i (Erkek Formu) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? veya gizlilik nedenleriyle burada listelenmemi?tir. Ölçek maddelerinin tam metnine ve uygulama yönergelerine ula?mak için lütfen Haskan-Avc? ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM